

Brændeovne forurener mere end vejtrafikken

Kilde: Die Zeit 4.5.2006

Brændeovne er et elsket alternativ til olie- og gasopvarmning i Tyskland og Schweiz. Imidlertid frisætter ovnene enorme mængder fine partikler, der kan spores vha. kulstof-14-metoden.

Sådan skrev journalisten Hans Schuh i den tyske avis "Die Zeit" om brændeovne og deres emission af fine partikler og hundredevis af forskellige giftstoffer bla. dioxin og tjærestoffer. Denne cocktail kan betyde titusind døde og mange tusinde sygdomstilfælde alene i Tyskland.

Brændeovne forurener mere end vejtrafikken

I Schweiz analyserede atmosfærekemikere sig frem til, at den voldsomme partikelforurening i december måned 2005, som ramte en lille bjerglandsby, Roveredo, stammede fra beboernes brændeovnsfyring og ikke fra den stærkt befærdede autobane til St. Bernhard tunnelen lige i nærheden.

Både i Schweiz og i Tyskland er myndighederne ved at erkende, at mængden af fine partikler i luften fra brændeovne er større end mængden fra vejtrafikken. Det samme har DMU beregnet for Danmarks vedkommende.

I Tyskland kræver man nu drastiske indgreb over for de mere end 10 millioner brændeovne. Det har været en slem fejltagelse at lukke øjnene for denne kilde til partikelforurening og kun satse på trafikpolitiske indgreb som filtre på biler og fartgrænser for at reducere mængden af fine partikler.

Forskere i Baden-Württemberg har beregnet, hvor meget brænde forurener med sodpartikler pr. energienhed sammenlignet med andre opvarmningsbrændsler. Opvarmning med naturgas er det reneste brændsel. Fyringsolie forurener 60 gange så meget, kul 1800 gange så meget og træ mere end 3500 gange så meget som gas. - Selv moderne bilmotorer til diesel uden partikelfiltre forurener mindre end træpillefyr, der regnes for det mindst forurenende af træfyrene. - Derfor er det

også latterligt overhovedet at ville give økocertifikatet "Blauer Engel" til træpilleovne.

Miljømyndighederne i Schweiz anbefaler nu, at man i stedet for anvender træet i kraftvarmeværker, der har effektive røgrensningsanlæg i modsætning til brændeovnene.

Hvordan skelner man brænderøgs-partikler fra trafikens partikler?

I Danmark er det kendt, at man kan benytte sukkerstoffet levoglucosan til at spore sod fra træafbrænding.

I Schweiz benytter man tillige kulstof-14-metoden, som er kendt fra aldersdatering. Frisk træ indeholder den radioaktive isotop kulstof-14, som træet har optaget fra luften ved fotosyntese. Ved forbrænding af træet opstår der sodpartikler, som stadigvæk indeholder kulstof-14 og derfor udsender målbare radioaktive stråler. - Derimod stråler sodpartikler fra bilernes udstødning overhovedet ikke, skriver "Die Zeit". Disse partikler stammer fra afbrænding af fossil råolie, der er mange millioner år gammel. Efter så lang tid er kulstof-14 fuldstændig forsvundet i brændslet. Allerede i løbet af 5730 år henfalder kulstof-14 til det halve.

EUs politik med hensyn til fine partikler

For at beskytte folkesundheden og begrænse skaderne på miljøet har EU vedtaget forskellige direktiver om luftkvalitet. På det seneste er kravene til medlemslandene blevet skærpet. Kommunerne i EU er tvunget til at udarbejde handlingsplaner til nedbringelse af luftforureningen. Men der er stadigvæk store problemer med fine partikler især i inversionsvejr, hvor partiklerne koncentrerer sig i de nederste hundrede meter af atmosfæren til gene for befolkningen. Allerede i slutningen af april 2006 havde 16 større byer i Tyskland overskredet den tilladte grænse for årets samlede belastning med fine partikler.

Solveig Czeskleba-Dupont, LOB.
Juli 2010, (orig. 2006)
braenderoeg@braenderoeg.dk

Hotspot Nr. 1 fra LOB